

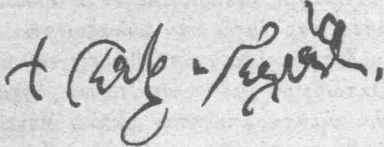
ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος Πέμπτος

Συνδρομή ἰτησία: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 10, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20.—Αἱ συνδρομαὶ ἀρχονται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1878
1 Ἰανουαρίου ἐκάστου ἔτους καὶ εἶνε ἰτησία:—Γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως: Ὁδὸς Σταδίου, 6.

ΠΑΝΟΜΟΙΟΥΤΥΠΟΝ ΤΗΣ ΥΠΟΓΡΑΦΗΣ ΤΟΥ
ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ Π. ΠΑΤΡΩΝ ΓΕΡΜΑΝΟΥ

Ἡ ἀνωτέρω ὑπογραφή ἐλήφθη ἐκ τῆς αὐτογράφου ἐπιστολῆς τοῦ ἀειμνήστου ἱεράρχου, τῆς δημοσιευθείσης ἐν τῷ ἀρ. 104 τῆς «Ἐστίας.» Σ. τ. Δ.

Οἱ τρεῖς ναύαρχοι ΤΗΣ ΕΝ ΠΥΛΩι ΝΑΥΜΑΧΙΑΣ

Εἰς τὴν πανήγυριν τῆς πεντηκονταετηρίδος τῆς ἐν Πύλῳ ναυμαχίας, ἐξεδόθησαν ἐν Πετροπόλει ῥωσσιστὶ πρὸ ὀλίγου δύο βιβλία, τὸ ἐν ἐπιγραφόμενον Ἔτος τῆς ἐν Ναυαρίῳ ἐκστρατείας ὑφ' ἐνὸς ναύτου ἀξιωματικοῦ Ρικατσέφ. αὐτόπτου τοῦ μεγάλου θαλασσινοῦ ἀνδραγαθήματος τῶν Εὐρωπαικῶν ἡνωμένων στόλων, τὸ δὲ ἄλλο ἀπλῶς ἐπιγραφόμενον Ναυαρίον, συντεθὲν ὑπὸ τοῦ γνωστοῦ στρατιωτικοῦ συγγραφέως Μπογδάνοβιτς. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον εἶδός τί ἐστὶν ἀπομνημονευμάτων, λίαν δὲ περιεργον, καθότι ὁ συγγραφέας αὐτὸ οὐ μόνον αὐτόπτης ἦν, ἀλλὰ καὶ μέλος ἐνεργῶν, καίτοι ἀσήμενον, τῶν ἡρώων τῆς ἀξιομνημονεύτου ἐκείνης ἡμέρας, ὑπηρετῶν ὡς ἀξιωματικὸς ὑπὸ τὸν ῥώσον ναύαρχον Ἐίδεν. Τὸ δὲ δεύτερον ἐκθεσίς ἐστὶ περιληπτικὴ τοῦ ἀξιοθαυμάστου τούτου τῆς διπλωματικῆς κατορθώματος, θασιζομένη ἐπὶ αὐθεντικῶν ἐγγράφων, ἰδίως δὲ ἐπὶ τῶν ἐπιστολῶν τοῦ ἀγγλοῦ ναύαρχου Κοδριγκτῶνος. Ἐκ τῶν δύο τούτων πονημάτων ἐραυζομένη τινὰ ἡ ἐφημερὶς τῆς Πετροπόλεως Ὁ Νέος Καιρὸς (ἀρ. 589), οὕτω πως παριστάνει τὰ χαρακτηριστικὰ τῶν τριῶν ἀνωτέρων τοῦ μεγάλου δράματος αὐτουργῶν.

Α΄. Ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἐν τῇ Μεσογείῳ ῥωσικῆς ναυτικῆς μοιραρχίας, κόμης Λογγίνος Πέτρον Ἐίδεν, τὸ γένος ἦν Ὁλλανδός. Ἐγενήθη (κατὰ τὸν Μπογδάνοβιτς) ἐν Ἄγῃ τὴν 25 Αὐγούστου 1772 ἔτους. Ἐνδεκαετῆς ἔτι ὢν, περιέπλευσε τὸν Ὀκεανὸν ὑπὸ τὸν γνωστὸν ναύαρχον Κιργγσπέργερ. Ἡ νεότης τοῦ μέλλοντος ἡρώως ὑπῆρξεν ὀλίγον τι θυελλώδης. Ἐπιστρέψας ἐκ τοῦ μακροχρονίου πλοῦ, ἀξιωματικὸς ἦδη ὢν,

ὁ Ἐίδεν εὗρεν ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ μεγάλας μεταβολάς. Ὁ τότε κρατῶν τοὺς οἴκους τῆς Κυβερνήσεως, προβλέπων τὴν ἀφρευκτον εἰσβολὴν εἰς τὸ κράτος τῶν Γάλλων, ἠναγκάσθη μεθ' ὅλης τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ νὰ καταφύγῃ εἰς τὴν ἀλλοδαπήν. Ὁ κόμης Ἐίδεν μετὰ τοῦ ναύαρχου Baitlard μετεκόμισε κρυφίως τοὺς πρίγκιπας τοῦ Ὁρᾶν ἐπὶ 49 ἀλιευτικῶν λέμβων εἰς τὴν Ἀγγλίαν. Ἐπανελθὼν δὲ κατὰ τὸ 1795 ἔτος οἴκαδε ὁ Ἐίδεν ἐκρατήθη καὶ ἐφυλακίσθη, διανύσας τρεῖς μῆνας ἐν τῇ φυλακῇ. Ἐπειτα, μεταμφισθεῖς εἰς χωρικὸν πρὸς διαφυγὴν τῶν καταδικνόντων αὐτὸν φιλοπατρίδων, ἀπεχαιρέτησε τὴν πάτριον χώραν, καὶ, φθάσας εἰς Πετρούπολιν, εἰσῆλθεν εἰς ὑπηρεσίαν τῆς Μεγάλης Αἰκατερίνης, ὡς πλοίαρχος ἐν τῷ κωπηλατικῷ τῆς Μαύρης Θαλάσσης στόλω. Τὴν δὲ ῥωσικὴν ὑπηκοότητα ἐδέχθη ἤδη ὁ Ἐίδεν κατὰ τὸ 1810 ἔτος, ἅμα ἔμαθεν, ὅτι ἡ πατρίς αὐτοῦ προσητήθη εἰς τὴν Γαλλικὴν αὐτοκρατορίαν. Ἐν τῇ νέῃ αὐτοῦ πατρίδι ἐφιλιώθη ὁ κόμης μετὰ τοῦ Α. Ι. Μολιέρο, ναυτικοῦ καὶ τούτου ὄντος, ὅστις κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ναυμαχίας ἐχρημάτισε καὶ ὑπουργὸς τῶν ναυτικῶν. Τὸ περιστατικὸν τοῦτο πιθανῶς συνετέλεσεν εἰς διορισμὸν τοῦ Ἐίδεν ὡς στολάρχου τῆς ἐν Μεσογείῳ ναυτικῆς μοιραρχίας τῆς Ῥωσσίας. Ὁ Ρικατσέφ χαρακτηρίζει τὸν ναύαρχον Ἐίδεν ὡς ἀρχηγὸν ἔμπειρον, φημιζόμενον ἐπὶ τῷ φιλοδικαίῳ αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τῇ πρὸς τοὺς ὑποτεταγμένους αὐτῷ εὐπροσηγόρῳ συμπεριφορᾷ. Μόνον μετὰ τῶν διπλωματῶν δὲν ἐσυμφώνει ὁ εὐθύδικος ναύαρχος. Τοῦλάχιστον οὕτω πως ἔγραψε πρὸς αὐτὸν ἐν τινὶ περιστάσει ὁ Ριμποπιέρος: «Ἐπηρετοῦμεν ἡμεῖς τὸν αὐτὸν Κυριάρχη, ἐνεπιστεύθησαν ἡμῖν τὰ αὐτὰ συμφέροντα, ἐπομένως ὑπὸ τῶν αὐτῶν αἰσθημάτων πρέπει νὰ συνεννοώμεθα.» Ἐπίσης καὶ ὁ Κατακάζης πρὸς τὸν ἴδιον ἔγραψεν: «Ἡ ἀνυπομονησία, πολυλάκεις δὲ καὶ ὁ θυμὸς μεθ' οὗ ἡ Ἰμ. ἐξοχότης συνεχῶς ἀποβρίπτειτε καὶ τὰς ἐλαχίστας τῶν παρατηρήσεών μου, ἀναγκάζουσιν Ἰμάς, νὰ με θεωρῆτε ὡς μάλλον ἐνοχλητικὸν ἢ ὠφέλιμον ὑπάλληλον.» Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἴσως ὁ κόμης Ἐίδεν δὲν διέκειτο εὐνοϊκῶς καὶ πρὸς τὸν γάλλον ναύαρχον Δε-Ρινὸ, πρὸς τὸν ὁποῖον ἡ κα-